

Posudek oponenta diplomové práce

Filip Kysilka, *Filmový obraz Germánů a Římanů v moderní době*, 2024, 119 s.

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Kepartová, CSc.

Oponent práce: Mgr. Jaroslav Pinkas, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.			x	
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .		x		
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			
Autor pravidelně konzultoval s vedoucí práce				

Celkové hodnocení (slovně)

Autor si jako téma své práce zvolil obraz starověkých Germánů a Římanů v populární kinematografii. Dříve než se pustil do analýzy seriálu *Barbaři* (2020, 2022), podnikl rozsáhlou kontextualizaci filmové tvorby s tématem Říma a popsal historické reálie sledovaného období. Kvituji především solidní znalost odborné literatury, která je z práce patrná. Projevuje se tak například v identifikaci odlišného narativu ve vyprávění o Římu v italské a americké produkci a z obsáhlého popisu i hodnocení jednotlivých snímků. Škoda jen, že autor se až příliš odkazuje na autority a nezařazuje i vlastní analýzu uvedených produkcí (subjektivní divácké dojmy ze sledování nelze za analýzu považovat). Spíše drobností je nepřesnost u seriálu *Rome* (HBO, 2005). Hlavní hrdinové nejsou vymyšlení, ale jména Pullo a Vorenius jsou zmíněna v Caesarově díle *Zápisky o válce galské* jako příklad vojáků, jejichž permanentní soupeření je ku prospěchu armády. Jinak jsou ovšem popisy reálií i produkčních souvislostí velmi korektní.

V další části se věnuje autor popisu germánsko-římských vztahů až se konečně dostává k seriálu *Barbaři*, který podrobně komentuje z pohledu historické korektnosti. Práci by nepochybně prospělo, kdyby autor věnoval seriálu stejnou pozornost i z jiných než jen historiografických perspektiv (např. filmové teorie či antropologie). Autor v úvodu cituje Rosenstona, právě v těchto pasážích byla příležitost aplikovat „hybridní“ metodologii analýzy historických filmů, která doporučuje neulpívat na detailu, ale vnímat širší rámec díla. Takto se z analýzy stává pouze katalog historických nepřesností, což samo o sobě je jistě cenné, ale potenciál analýzy zůstává nenaplněn. Autor jen místy překonává svou fascinaci detailem (tvary štítů, typy mečů atp.) směrem k obecnějším poznámkám (zobrazení kázně u římského vojska). Při solidnější metodologické výbavě by svou nepochybnou erudici zohlednil více.

V poslední kapitole se autor zaměřuje na využití seriálu *Barbaři* ve výuce dějepisu na gymnáziu. Oceňuji především, že autor variuje své přístupy k výuce a nespolehá pouze na jednu metodu. V první navržené hodině je nicméně využití seriálu pouhým „přílepkiem“ k výkladu a otázky nerozvíjí vyšší kognitivní dimenze myšlení. Zdařilejší se mi jeví další přístupy založené na problémově orientované výuce, v níž ukázky ze seriálů zapadají do pestré mozaiky zdrojů, s nimiž žáci pracují. Doporučoval bych ovšem redukci, neboť stávající počet úkolů by se jen těžko stíhal v běžné vyučovací hodině.

Celkově hodnotím práci velmi dobře, ale přesto bych rád připojil několik doporučení, pokud by autor téma dále rozvíjel. Jak výše píše, autor velmi dobře popisuje popkulturní produkci o starověkém Římu, s velkou erudicí komentuje historickou věrohodnost seriálu *Barbaři*. Přesto bych ocenil větší metodologickou kázeň. Práce kolísá od popisu produkce, historických reálií až k analýze jednoho konkrétního díla. Každá část je velmi dobře zpracovaná, ale netvoří příliš koherentní celek. Doporučil bych více promyslet ústřední téma a toho se pak držet. Je otázkou, zda u tématu filmové produkce jsou nutné obsáhlé historické exkurzy (tj. část 2 – Historické souvislosti – vzájemné kontakty Římanů a Germánů), možná by se práce bez nich obešla. Větší soustředěnost na popkulturu by pak usnadnilo analýzu. Je například možné soustředit se na diskurzivní analýzu „civilizace“ a „barbarství“ a pak se nabízí ke srovnání i takové snímky jako je *Scipio Africký* (1937) či právě autorem sledovaní *Barbaři*, či zhodnocení širšího rámce fantasy či sci-fi produkce, které tématu starověkého Říma využívají. Otázka co je znak „civilizace“ přesahuje i téma starověku a je dodnes aktuální. Uvedené výhrady ovšem nijak nesnižují kvalitu práce. Autor podnikl velmi obsáhlou analýzu a v kontextu žánru (tj. diplomové práce) si vedl velmi dobře.

Vzhledem k výše řečenému **doporučuji** diplomovou práci **k obhajobě**.

V Praze dne 18. 8. 2024

Mgr. Jaroslav Pinkas, Ph.D.